

Θέμα Α:

A₁. Στα πλαίσια άρθρου από τον ημερήσιο τύπο τελειόφοιτοι του λυκείου εκφράζουν τις απόψεις τους για το σχολικό επαγγελματικό προσανατολισμό και την μελλοντική επαγγελματική τους πορεία στη χώρα μας. Σύμφωνα με αυτές, ο ελλιπής επαγγελματικός προσανατολισμός στο σχολείο σημαίνει υπερσυσσώρευση σπουδαστών σε δημοφιλείς σχολές, κορεσμό αυτών άρα και αύξηση της ανεργίας. Επιπλέον, οι ασφυκτικές εργασιακές συνθήκες καθιστούν την επιβίωση προτεραιότητα, έναντι των προσδοκιών και των ονείρων των νέων ανθρώπων, οι οποίοι τελικά ακολουθούν μία μη επιθυμητή επαγγελματική επιλογή ή καταλήγουν στο εξωτερικό.

Θέμα Β:

- B₁. α) Σ → «Πριν από την κατάρρευση της ιδέας της προόδου, το αύριο ήταν πάντα φωτεινό...των θαυμάτων»
β) Σ → « Η κατάρρευση των μεγάλων αφηγήσεων για το μέλλον, ... συρρίκνωσαν όλες τις προσδοκίες στο τώρα»
γ) Λ → « Το 47% δήλωσε... ότι θα έχουν αυξηθεί οι κοινωνικές και φυλετικές ανισότητες,... η ανεξέλεγκτη παραπληροφόρηση,..., οι διενέξεις κρατών»
δ) Σ → «Πάντως όπως αφηγείται η ιστορία, δεν επιβεβαιώθηκαν ούτε οι μεγάλοι φόβοι ούτε οι υψηλές προσδοκίες που έτρεφαν οι άνθρωποι ανά τους αιώνες. Προβλέψεις που ανακάτωναν γενιές δεν επαληθεύτηκαν ποτέ»
ε) Λ → « Όμως το παρόν δε μας αποτρέπει πια να αποφασίσουμε το μέλλον, το αντίστροφο. Το αύριο... εκκόλαψης προσδοκιών»

B₂. Α) 1. Κυριολεκτικός τίτλος: « Προβληματισμός και αγωνία των τελειόφοιτων λυκείου για το επαγγελματικό τους μέλλον στην Ελλάδα»

2. Μεταφορικός τίτλος: « Η Ελληνική αγορά εργασίας «τρώει» τελικά τα παιδιά της;»

Ή

«Μετέωρη και επαγγελματική πορεία των νέων ανθρώπων στην Ελλάδα»

Β) Το κείμενο Ι είναι κατάμεστο από αποτελέσματα ερευνών και στατιστικά στοιχεία. Πιο συγκεκριμένα, με την αναφορά στην 2^η παράγραφο « Σε έρευνα των new research center,... το 47% δήλωσε... κοινωνικής μάχης», καθώς και με την αναφορά στην 3^η παράγραφο « το 39% δήλωσε... ποιότητα ζωής», γίνεται επίκληση στη λογική του αναγνώστη. Παρατίθεται τεκμήρια- στην προκειμένη περίπτωση-στατιστικά στοιχεία- αποτελέσματα ερευνών- με την βοήθεια των οποίων ο συντάκτης του κειμένου επιδιώκει να παρουσιάσει με αντικειμενικότητα τις δύο αντίθετες απόψεις για την εποχή που διανύουμε και έτσι να καταστήσεις τον λόγο του πιο αξιόπιστο άρα και πιο πειστικό προς το αναγνωστικό κοινό του.

Όσον αφορά, τώρα, στο κείμενο ΙΙ, παρατηρούμε την ύπαρξη μαρτυριών από τελειόφοιτους λυκείου, οι οποίοι διατυπώνουν τις σκέψεις και τις ανησυχίες τους για το επαγγελματικό τους μέλλον στην Ελλάδα. Οι συγκεκριμένες απόψεις τους απευθύνονται τόσο στη λογική του δέκτη, παρουσιάζοντας βιώματα της καθημερινότητας-τεκμήρια από τη σχολική και την επαγγελματική πραγματικότητα όσο και στα συναισθηματικά μέσα από την περιγραφή μίας δυσοίωσης και ζοφερής πραγματικότητας τόσο στο παρόν και στο μέλλον. Οι νέοι νιώθουν «εγκλωβισμένοι» και «επιβίωση» τους εκδικάζει τα όνειρα και τις προσδοκίες τους.

Με όλους αυτούς τους τρόπους επιδιώκεται η παρουσίαση των «κακώς κειμένων» στην ελληνική αγορά εργασίας και η προβολή της έντονης αγωνίας των νέων για την πορεία τους στη ζωή. Επομένως, δεν μπορεί ο δέκτης να μην προβληματιστεί και να μην ευαισθητοποιηθεί πάνω στο θέμα.

Β₃. Η συντάκτρια του κειμένου Ι προσπαθεί να ευαισθητοποιήσει το αναγνωστικό κοινό σχετικά με το ότι δεν θα ωφελεί, να εγκαταλείψουμε την προσπάθεια να ελπίζουμε και να ονειρευόμαστε στο παρόν για το μέλλον μας. Μια πρώτη γλωσσική επιλογή που χρησιμοποιεί για αυτόν τον σκοπό είναι η χρήση μεταφορικού λόγου, όπως «το αύριο, από αδιαπέραστο πέπλο γίνεται κάτι και πάλι πεδίο εκκόλαψης προσδοκιών», «Σωρεύουμε δυνάμεις ενάντια στα μελλοντικά ερείπια. Επιμένουμε στην ανάσα της προσμονής, νιώθουμε ήδη τον αέρα της απαντοχής να καλεί τα χείλια μας». Με αυτές, τις μεταφορές η συντάκτρια του κειμένου τονίζει ότι ο άνθρωπος εξακολουθεί να προβλέπει θετικά το μέλλον, παρόλες τις δυσκολίες του παρόντος.

Μία δεύτερη γλωσσική επιλογή είναι ο παρατακτικός και μικροπερίοδος λόγος, όπως «Σωρεύουμε δυνάμεις, ενάντια στα μελλοντικά ερείπια. Επιμένουμε στην ανάσα της προσμονής, νιώθουμε ήδη τον αέρα της απαντοχής». Ειδικά στην προαναφερθείσα περίοδο διαπιστώνουμε και ασύνδετο σχήμα. Όλα αυτά τα στοιχεία προσδίδουν ζωντάνια, παραστατικότητα, αμεσότητα αλλά και συναισθηματική ένταση, στον λόγο, άρα μεταδίδουν αμεσότερα το μήνυμα του συγγραφέα.

Τέλος, μία Τρίτη γλωσσική επιλογή είναι το ρητορικό ερώτημα «άλλωστε, τι άλλο μπορούμε να κάνουμε;», με το οποίο προσπαθεί με τρόπο άμεσο, οικείο και παραστατικό να μας αφυπνίσει πνευματικά και συναισθηματικά μεταδίδοντας μας ένα ελπιδοφόρο και αισιόδοξο μήνυμα για την πορεία του ανθρώπου και το παρόν όσο και το μέλλον.

ΘΕΜΑ Δ

Τίτλος= Τα εφόδια του μέλλοντος/ Πώς αναμετριόμαστε με το μέλλον;

Δεδομένα: 2^η παράγραφος κειμένου 1

Πιθανοί μελλοντικοί κίνδυνοι: αύξηση κοινωνικών και φυλετικών ανισοτήτων, μαζική επιτήρηση για λόγους, ασφαλείας, οι ανελευθερίες, ο αυταρχισμός, αλλά και το ψηφιακό έγκλημα, η ανεξέλεγκτη παραπληροφόρηση, η ψηφιακή προπαγάνδα, η κοινωνική πόλωση, η ρητορική μίσους, οι διενέξεις κρατών. Θα έχει περιοριστεί η δυνατότητα ορθολογικής συζήτησης και χάραξης πολιτικής βάσει τεκμηρίων. Θα έχουν χαθεί θέσεις εργασίας λόγω αυτοματισμού, και μαζί μέρος της ψυχικής υγείας και της κοινωνικής συνοχής.

(δέκτης =νεανικό κοινό, ρηματικά πρόσωπα: γ'ενικό-πληθυντικό, ά ενικό και ά πληθυντικό)

Πρόλογος: αξιοποίηση δεδομένων και περιγραφή των προοπτικών αλλά και των κινδύνων που εγκυμονεί το εγγύς μέλλον

Ζητούμενα:

A= εφόδια που χρειάζονται για να αντιμετωπιστούν οι παραπάνω κίνδυνοι:

- Καλλιέργεια κριτικής σκέψης, σφαιρικές και γενικές γνώσεις (κυρίως ιστορικές χωρίς εθνικές παρωπίδες και κοινωνιολογικές), γλωσσομάθεια= αντισώματα απέναντι στην παραπληροφόρηση, προπαγάνδα και μαζοποίηση, ορθολογικός τρόπος δράσης και σκέψης, προσαρμοστικότητα στις αλλαγές στην αγορά εργασίας

- Ενσυναίσθηση, ανθρωπιστικές αξίες, δημοκρατικό φρόνημα, πνεύμα ανεκτικότητας, ομαδικότητας και αλληλεγγύης απέναντι στο διαφορετικό= για την κατανόηση και ειρηνική συνύπαρξη με τον Άλλο (διαπολιτισμική παιδεία)

B= Με ποιες δράσεις η νέα γενιά μπορεί να βελτιώσει τον κόσμο

- Δράσεις (ατομικές και συλλογικές) που αφορούν τη φύση, τη βιοποικιλότητα, την Κλιματική Αλλαγή, για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου οικολογικού προβλήματος,
 - πχ. συμμετοχή σε οικολογικές οργανώσεις,
 - υποστήριξη πολιτικών κομμάτων τα οποία με σαφήνεια θέτουν υψηλά στην ατζέντα των προτεραιοτήτων τους το περιβαλλοντικό ζήτημα (αιφόρος ανάπτυξη)
 - σπουδές και αξιοποίηση της επιστημονικής γνώσης με στόχο την εφεύρεση τρόπων διαφύλαξης και προστασίας της άγριας χλωρίδας και πανίδας,
 - συμμετοχή σε εκστρατείες ενημέρωσης της κοινής γνώμης για αλλαγή του τρόπου ζωής (κρεατοφαγία)
- Δράσεις για τον εκδημοκρατισμό του κράτους και της κοινωνίας, για την υποστήριξη των γυναικών, των αδύναμων κοινωνικών κρίκων, δράσεις εναντίον του κοινωνικού αποκλεισμού:
Πχ. συμμετοχή σε κοινωνικούς αγώνες και κοινωνικά κινήματα που εκφράζουν αιτήματα των θυμάτων της κοινωνικής βίας και του κοινωνικού αποκλεισμού,
 - Εθελοντισμός και ενίσχυση της Κοινωνίας των Πολιτών στο πολυκύμαντο κοινωνικό της έργο
 - Αξιοποίηση του διαδικτύου ως δημόσιου χώρου για άσκηση κοινωνικής και πολιτικής κριτικής αλλά και πολιτικής συσπείρωσης και κινητοποίησης, ενίσχυση ανεξάρτητης δημοσιογραφίας,
 - Αξιοποίηση(στο σχολείο, στο ωδείο, στο σπίτι, στον δρόμο) της δύναμης που έχει η Τέχνη να ευαισθητοποιεί την κοινή γνώμη, να προπαγανδίζει ιδανικά και αξίες, να εμπνέει, να δημιουργεί οράματα και να ενισχύει τη συμμετοχή στο πολιτικό και κοινωνικό γίγνεσθαι.
 - Καταγγελία της βίας απέναντι στο διαφορετικό, όπου και όπου αυτή λαμβάνει χώρα, καμία ανοχή,

Επίλογος: Η ευθύνη για έναν καλύτερο κόσμο βαραίνει όλους μας, χρέος μας να την αναλάβουμε, όχι μόνο ατομικά αλλά και συλλογικά. Η ιστορία που θα γράψει η νέα γενιά εξαρτάται από τον βαθμό πνευματικής της αφύπνισης και κοινωνικής της κινητοποίησης. Το σενάριο για το μέλλον της ανθρωπότητας και της χώρας μας βρίσκεται στα χέρια μας, δεν έχει γραφτεί ακόμα, ας ελπίσουμε μόνο να το ζήσουμε όχι ως παθητικοί θεατές αλλά ως δημιουργικοί ήρωες-πρωταγωνιστές.